

Outlines

- they keep defining me

Sonja Ovaskainen

Outlines-they keep defining me
LAB-AMMATTIKORKEAKOULU
MUOTOILUINSTITUUTTI
Media-alan koulutusohjelma
Valokuvauksen pääaine
Kevät 2020
Sonja Ovaskainen

ABSTRACT

According to modern science, human awareness is located in our brains. But that idea when viewing thought our everyday life experience feels odd, - to think that awareness is located in physical material. Having subjective self-consciousness feels apparent, but describing it verbally feels difficult. By describing new visual methods by reaching on topics such as “self” and “identity” are, it is possible to create artwork that gives you comfort at an individual level. It also tries to capture humanity as such on a wilder perspective.

In my BA thesis, *Outlines-they keep defining me, (2020)* I am researching these themes by building a (mixed media) installation by combining photography and plaster sculptures. By contrasting this materials, I want to create a dialogue between one’s ideal self and one’s physical outlines. I want to make a conversation between ideal and real. The artwork is research of interface between a digital image and physical sculpture-like elements. The final work is questioning the similarity of subjective experience of self and modern concept of physicality.

It is believed that photography is like evidence of something that has been. When you frame image and put it at the wall it becomes an artwork. In my work, I am tearing images apart and using them as sculpture material. I am questioning so-called the ”truth” value, and also that does a photo contain.

However, when this work progressed I also ended up also presenting some of the photos at more in a traditional way,-alongside this “sculpture alike” way. During my visual research at experiencing subjective self, I realized how rooted it is to believe that photography is measurement of real. Even in images taken of myself all the lines have been completely distorted I still experienced the image to be more personal, more real, than sculpture that contains my realistic outlines.

Key words: physicalness, dualism, contemporary art, existentialism, identity

TIIIVISTELMÄ

Vaikka nykytieteen valossa ihmismieli on helppoa sijoittaa aivoihin, tuntuu arkikokemuksena kummalliselta ajatella tietoisuuden sijaitsevan fyysisessä materiassa. Subjektiiivinen kokemus minuudesta on lähes itsestäänselvyys, mutta sen määrittely ja sanoittaminen hankalaa. Uskon, että löytämällä visuaalisia keinoja tutkia minuutta voidaan saavuttaa teos, joka tarjoaa yksilötasolla samaistumisen tunnetta, samaan aikaan kommentoiden laajemmin ihmisyyttä.

Opinnäytetyössäni, *Outlines-they keep defining me (2020)* luon installaation, jossa tutkin yllä mainittuja teemoja valokuvan ja kuvanveiston keinoin. Rinnastamalla valokuvaa fyysiseen veistokseen haluan luoda dialogin ihmisen ihanne-minän ja fyysisten ääriviivojeni välille. Teos on eräänlaista digitaalisen kuvan ja fyysisten veistoksellisten elementtien rajapinnan tutkimista. Teos kysyy, kuinka hyvin subjektiiivinen minuuden kokemus menee yhteen nykyajan kehollisuuden käsitteen kanssa.

Valokuvan uskotaan olevan todiste jostain mitä on ollut. Kun kuva kehystetään seinälle se on itsessään teos. Työssäni pilkon kuvia ja käytän niitä kuvanveiston materiaalin tavoin kyseenalaistaen valokuvan totuudenmukaisuutta sekä eräänlaista teoksellista itsearvoa.

Kuitenkin prosessin edetessä päädyin esittämään veistoksellisen esittämistavan rinnalla kuvaa myös perinteisemmällä tavalla. Visuaalisessa tutkimuksessani subjektiiivisesta minuuden kokemuksesta nousi esille, kuinka juurtunutta usko valokuvaan on. Vaikka itsestään otetun kuvan linjat korruptoisiksi täysin, kuvankäsittelyä käyttäen, kuvan kokee silti henkilökohtaisempana kuin realistiset ääriviivat omaavan veistoksen.

Avainsanat: kehollisuus, dualismi, käsitetaide, eksistentiaalisuus, identiteetti

SISÄLLYSLUETTELO

1. JOHDANTO	8–9
2. TAUSTOITUS	
2.1 Kehollisuus ilmiönä	10
2.2 Oma suhde kehollisuuteen	11
2.3 Kuinka kuvittaa kehollisuutta	12
3. TEOSSESIMERKIT	
3.1 Kehollisuus valokuvataiteessa	14–18
3.2 Kehollisuus nykytaiteessa	18–21
4. PROSESSI	
4.1 Minäkuva, valokuva	22
4.2 Valokuvaaja, taiteilija	23–24
4.3 Valokuvalla ääriviivojen tutkiminen	24–26
4.4 Muut tekniset kokeilut	26–29
5. VEISTORSEN JA VALOKUVAN SUHDE	
5.1 Muodolla tutkiminen	30–32
5.2 Valokuvan materiaalinen ydin	32–34
5.3 Installointidemon rakentaminen	34–39
6. YHTEENVETO	38
kiitokset	40
lähteet	42–43

1. JOHDANTO

”Kuvittele. Kun katsot kasvojasi peilistä. Ensin etsien virheitä. Onko iho missä kunnossa, kasvaako missään ylimääräisiä karvoja. Onko toinen kulmakarvani ylempänä kuin toinen? Lopulta katseesi pysähtyy silmiisi. Missä sinä sijaitset? Kun katsot silmäsi pupillia näetkö vain mustan ympyrän? Kaikki mikä sen mustan ympyrän ulkopuolella on osa sinua. Kuori jonka sisällä asut. Kuori joka määrittelee sinut, kuori josta olet riippuvainen.”

– päiväkirjamerkintäni vuodelta 2019

Mieli–ruumis-ongelma eli psykofyysinen ongelma on kysymys, jossa yritetään määritellä mielen ja ruumin välistä yhteyttä. Se kysyy mitä ihmisen tietoisuus pohjimmiltaan on sekä miten materiaa olevat aivot voivat sisällyttää aineettoman mieleemme. (Robinson 2016.) Nykyään on yleisessä tiedossa, kuinka kokemuksemme ja tunteemme ovat paikallistettuna aivoihimme. Kuitenkin vapaan tahdon kokemus tuntuu sotivan vastaan ajatusta, että olisimme vain materiaa. Myöskin Descartesin dualistinen ajatus, jossa mieli ja ruumis koetaan erillisinä toimijoina tuntuu itselteni väärältä. Minuuden; oman olemassaolon; omien ääri rajojen määrittely ovat subjektiivisia kokemuksia, joiden sanallistaminen tuntuu haastavalta.

”Tämä muistuttaa meitä myös René Descartesin Cogito ergo sum -lauseesta: ajattelen, siis olen, jonka avulla Descartes kykeni todistamaan vain yhden asian – oman olemassaolonsa. Täysin yksinäinen ihminen ei kykene saavuttamaan ketään muuta. Onko hänen olemassaolonsa virtuaalista vai materiaalista?” (Alanen&Aho 2020).

Edmund Husserlin kehittämän filosofian suuntauksen, fenomenologian, mukaan ihminen kokee maailman vartalonsa kautta- suhteessa itseensä ja omaan tietoisuuteensa. Husserl myöntää, että ruumiiseen voi suhtautua myös dualistisen ajattelun materiaalisen

aspektin kautta, mutta korostaa kuinka tämä koskee vaan suhtautumistamme muihin; emme kykene suhtautumaan omaan ruumiiseemme vain materiaalisella tasolla. (Taipale 2010.)

”...kipu on aina jonkun kipua, eikä yksi henkilö voi välittömästi kokea toisen kipua. Toisten kokema kipu ilmenee meille vain välittyneellä tavalla, esimerkiksi havaittujen kasvonilmeiden, äänneiden tai puheellisen ilmaisun kautta. Sen sijaan omalla kohdallamme koemme kivun välittömästi...”

(Taipale 2010).

Tiedostamme siis omaavaamme yksilöllisen tavan nähdä ja kokea, tavan, joka erottaa meidät muista. Koemme kaiken itsemme kautta tai suhteessa itsemme. Voimmeko ikinä samaistua täysin toisen kokemaan? Voinko koskaan ymmärtää miten rakastamani henkilö näkee minut? Kokemus yksilön erillisyydestä voi tuntua myös raastavalta: onko toisen kokemusta ikinä mahdollista ymmärtää?

Uskon, että kaikilla ihmisillä on tarve tulla nähdyksi. Tällä nähdäksi tulemisen kokemuksella viitataan myös ymmärretyksi tulemiseen. Pysin työssäni avaamaan kehollisuuden kokemusta luoden samaistuttavan teoksen. Lohtu ja samaistuminen teoksen lähtökohtina ovat tärkeitä, sillä näen ihmisten kokeman yksinäisyyden olevan pohjana monelle negatiiviselle ilmiölle. Mikäli olisimme kykenevämpiä samaistumaan toisten kokemuksiin, olisimme kenties kykenevämpiä empatiaan itseämme, muita sekä luontoa kohtaan.

Teoksessani ” Outlines- they keep defining me” tutkin kehollisuuteen liittyviä teemoja esittämällä kuvankäsittelylle altistamaani valokuvaa itsestäni, sekä kopioimalla vartalonni fyysisen muodon kipsiin. Lopullisessa teoksessa rakennan installaation,

jossa tuon nämä elementit yhteen. Pysin luomaan teoksen, missä valokuva sekä veistos yrittävät määrittää minuuteni sekä vartalonni. Haluan luoda keskustelun visuaalisen representaatiomme sekä persoonallisuuden/minuuden välille. Yritän jäljentää molemmilla metodeilla vartalonni visuaalisia ja fyysisiä ääri viivoja. Valokuva näyttää kennolle tallentuneen sähkövarauksen, valon heijastaman kaksiulotteisen kuvan valonjäljestä, mikä on piirtynyt kennolle. Tämä sähkövaraus muuttuu tietokoneelle siirrettäessä koodiksi. Onko valokuva vartalostani enempää kuin manipuloitavissa oleva heijastus siitä, mitä kameran edessä on joskus ollut?

Tekemäni kipsiesineet ovat konkreettisesti vartalostani tehtyjä muotteja, joten ne tallentavat vartalonni fyysiset ääri viivat, paikoittain jopa ihoni tekstuurin sekä arvet. Samaan aikaan kipsi-esine on yhden kolauksen päässä tuhoutumisesta, väärän hiomistekniikan päässä muodon hukkaamisesta. Kertooko tämä vartaloa kolmiulotteisesti kuvaava metodi sekään henkilöstä yhtään enempää, kuin manipuloitu valokuva? Kertooko henkilön ulkomuoto tai muoto lopulta mitään henkilöstä?

Olen jakanut projektin valokuvaosion kahteen osaan: kuviin vartalosta ja kuviin ihosta. Vartalokuvissa lähtökohtana on valokuva vartalostani, jonka kanssa työskentelen Adobe Photoshopissa. Pysin manipuloimaan kuvaa niin, ettei katsoja enää usko kuvan tarjoamaa todellisuutta. Lopullinen teos on näytönkaappaus Photoshopista, jolloin teos itsessään myös paljastaa ne kuvanmuokkauksen työkalut jolle kuva on altistettu. Olen myös kiinnostunut ajatuksesta, miten kajoan valokuvan materiaaliseen ytimeen kuvankäsittelyn keinoin. (Seppänen 2014.)

Iho-kuvat ovat konkreettisesti valokuvia ihostani. Osa niistä on suurennettu pikselitasolle asti, rikkoen valokuvan tekstuurin ja jättäen jäljelle väriruudukon, josta kuva rakentuu. Suurin tarve eritellä kuvaamani valokuvat kahteen eri kategoriaan, johtuu kuvien eri käyttötavoista. Lopullistainstallaatiota rakentaessa suhtaudun näihin ”iho-kuviin” kuvanveistomateriaalina. Pysin liisteröimällä kuvia seinään rakentamaan yhtenäisen kollaasimaisen veistoksen, jossa kuvat muistuttavat enemmän kangasta tai ihoa kuin valokuvaa. Kolmiulotteisessa muodossa yksittäiset kuvat menettävät merkityksensä.

Lopullisessa installaatiossa haluan luoda eräänlaisen vaihtoehtoisen todellisuuden, jossa valokuva on epätoosi yritys mallintaa vartaloani. Haluan tällä kommentoida kuvankäsittelyä, jolle arjessamme näkyvä sähköinen kuva altistetaan. Kuinka paljon kipua yhteiskunnan ulkonäköpaineet aiheuttavat, kuinka riittämättömyyden tunne yleistyy yrittäessämme olla tarpeeksi. Kuinka odotamme saavuttavamme joku päivä sen median ihannoiman: kauniimman, lihaksikkaamman, kurvikkaamman kehon. Kehon, joka antaa meille luvan olla tyytyväisiä itseemme. Kehon jota ei ole olemassa.

2. TAUSTOITUS

Avaan tässä luvussa kehollisuuden kokemusta länsimaisessa kulttuurissa sekä omaa subjektiivisesti havainnoimaani kehollisuuden kokemusta.

2.1 Kehollisuus ilmiönä

Arjen kokemusmaailmamme nojaa voimakkaasti fyysiseen kehoomme. Kun meitä väsyttää, se ei ole vain erillinen fyysinen tuntemus, vaan vaikuttaa myös mieleemme. Kehomme määrittelee meidät ja me määrittelemme kehomme. Kehon kautta määrittyy ainakin ikämme, biologinen sukupuolemme sekä fyysinen terveydentilamme. Kehomme voidessa hyvin koemme fyysisen minämme voimavarana, kun taas kivun tai muun fyysisen rajoitteen johdosta kehosta voi tulla negatiivisia tunteita herättävä rajoite.

Sen sijaan kehollisen identiteettimme määritämme me itse; kuinka vaatetamme tai koristelemme itsemme, minkä värisenä ja mittaisena pidämme hiuksiamme tai muita karvojamme. Lienee selvää, että kehon ollessa ristiriidassa esimerkiksi kokemamme sukupuolen kanssa, itsensä määrittely ja ilmaisu vaikeutuu. Myös niin henkiset kun fyysiset sairaudet voivat vaikuttaa keholliseen identiteettiimme. Fyysinen kuntomme vaikuttaa voimakkaasti siihen, miten kykeneviä olemme toimimaan itsenäisenä osana yhteiskuntaa. Kyvyllä osallistua yhteiskuntaan, esimerkiksi työnteon muodossa, on suuri vaikutus minäkuvaan ja yleiseen elämänlaatuun.

Yhteiskunnan paineet meitä kohtaan eivät rajoitu vaan tuottavuutemme veronmaksajina, myös vartaloihimme suhtaudutaan enenevässä määrin eräänlaisina kaupallisina objekteina. Ympärillämme näkyvät rakenteet saavat meidät helposti kyseenalaistamaan myös yksilötasolla suhtautumistamme vartaloon. On kun vartaloista olisi tullut eräänlaisia statussymboleita.

Vartalon koko ja erilaiset tavat muokata sitä, ilmaisevat mihin yhteisöön henkilö määrittelee itsensä tai mihin hänet luokitellaan. Millainen kuluttaja olet, kuinka hyvin täytät ajan kauneushanteet? Jopa kehomme kunnossapitäminen määrittelee meidät. Miten liikut, millä metodilla hoidat ihoasi, miten suhtaudut karvoihisi, kuinka eettisillä tuotteilla hoidat hiuksiasi? Oma tyyli ja ulkonäkö eivät enää ole vain yksilön oma valinta, se voi olla myös kannanotto. Varsinkin naisen vartaloon kohdistuvat paineet tuntuvat kasvavan. Pelkästään googlaamalla ”naisten kainalokarvat” vastaani tuli useita artikkeleja. Karvoihin viitattiin muun muassa kannanottona, muoti-ilmiönä tai rohkeutena olla oma itsensä. (Jäntti 2018.)

”And believe it or not, hairy women, or hairy armpits to be exact, is the new it. Many Instagram influencers have posted pictures, proudly showing their ungroomed armpit hair”

(Neje 2016).

Miten hyväksyä itsensä ja oma kehonsa ulkonäkö keskeisessä maailmassa? Paineet ulkonäköä kohtaan ja ulkonäkökeskeisyys eivät ilmene ainoastaan ahdistuksena itseään kohtaan. Se, kuinka paljon negatiivisuutta koet itseäsi kohtaan, heijastuu helposti myös siihen miten katsot ja kohtelet muita ja siihen millaista käyttäytymistä sallit muilta. On pelottavaa kuunnella, kuinka jo lapset saattavat puhua negatiiviseen sävyyn ikätovereidensa painosta ja pukeutumisesta. Muiden arvottaminen ulkonäön perusteella tuntuu alkavan yhä nuorempaan.

Seksuaalinen ahdistelu ja varsinkin uhrien syyllistäminen lienevät tästä ääri-ilmiöitä. On lohdullista huomata rakenteissa näkyvän vuosi vuodelta enemmän kaivattua muutosta. Artistit ympäri maailmaa tuovat jatkuvasti esille olevansa paljon muutakin kuin ulkonäkönsä. (Osei 2020.)

#Metoo-kampanja sai aikaan globaalin rakenteellista seksuaalista ahdistelua purkavan ilmiön. (Hanhinen 2017.) Mitä laajemmin rakenteellisia ongelmia aletaan tiedostamaan, sitä todennäköisemmin rakenteet alkavat muuttua ja subjektiivisemmin rakenteet lisääntyä. Joskus haaveilen utopiasta, missä kaikkien olisi hyvä olla itsensä kanssa. Ei laihdutettaisi sen takia, koska niin kuuluu tehdä ja annettaisiin lasten pukeutua miten haluavat, eikä arvotettaisi ketään sukupuolen, ulkonäön tai alkuperän mukaan.

2.2 Oma suhde kehollisuuteen

Noin 18–24 kk iässä psykologian peilitestin mukaan voidaan todeta ihmislapsella olevan tietoisuus (Rautio & Saastomoinen 2006, 24–26.) Lapsi on kykenevä tunnistamaan oman heijastuksensa ja ymmärtämään olevansa muista erillinen olento, olento jolla on yksilöllinen kokemusmaailma. Sen sijaan niin sanottu omakerrallinen muisti, jossa ihminen muistaa itsensä muista erillisenä kehittyy kolmesta ikävuodesta eteenpäin. (Stern 1990, 131.)

Ensimmäiset omat muistoni ovat neljästä ikävuodesta ylöspäin. Jo päiväkodissa muistan ensimmäistä kertaa kokeneeni ulkoa tulevaa määrittelyä hoitajien kertoessa vanhemmilleni, kuinka tytön ei ole sopivaa olla yhtä vilkas ja äänekäs kun olin. Muistan pitäneeni tätä kummallisena. Kyseenalaistin sukupuoliroolien olemassaoloa läpi lapsuuteni. Äitini oli onnellinen saadessaan tyttärensä. Minua puettiin vaaleanpunaiseen, mekkoihin ja hiukseni letitettiin. Muistan ne kerrat, kun tulin kotiin letitettynä, vaatteet likaisena painimisesta. Vanhempieni moittiessa minua vaatteideni sotkeuduttua, koin epäonnistuneeni tyttönä.

Murrosikäni tullessani sain kuulla olevani liian pitkä ja äänekäs tytöksi niin opettajilta kuin muilta lapsiltakin. Murrosiässä yrittäessäni määrittellä itseni, koin olevani viallinen ja huono. Tiedän, että murrosiässä henkilön rakentaessa omaa minäkuvaansa on luonnollista kokea itsensä kummallisena, mutta en usko, että lapsien kuuluu vihata itseään. Vuosien saatossa totuin ulkoa tulevaan määrittelyyn ja siihen etten pitänyt itsestäni. Kärsin koulukiusaamisesta johtuvasta kehonkuvan häiriöstä. Kun minua kiusattiin vedoten siihen, että olen liian pitkä tytöksi, en kokenut olevani pitkä, koin olevani iso. Ostin monta kokoa liian isoja vaatteita luullen niiden vastaavan kokoani. En kokenut kehoni olevan viallinen, koin koko minuuteni olevan viallinen, koin olevani huono.

Myöhemmin seurattessani vierestä kehonkuvan häiriötä kyseenalaistin yleistä suhtautumista kehollisuuteen. Seuratessani läheisen ystäväni sairastumista osastohoitoa vaatineeseen anoreksiaan, ymmärsin kuinka kehonkuvahäiriö voi ottaa valtaansa koko ihmisen persoonan. Kuinka yleistä arkikokemukseni on se, että ihmiset kokevat olevansa muihin verrattuna rumempia ja huonompia. Noin puolet nuorista eivät ole tyytyväisiä omaan ulkonäkönsä. (Åkman 2019.)

Toivoisin että yhteiskunnassa otettaisiin paremmin huomioon lasten minäkuvan kehitys ja ohjattaisiin ihmisiä näkemään toisensa persoonallisuuden kautta, visuaalisen ilmentymän sijaan.

2.3 Kuinka kuvittaa kehollisuutta

Voiko valokuvalla näyttää ihmisestä enemmän kuin ulkomuodon? Kuinka tutkia valolla aineetonta?

"Minän ja silmän yhteys onkin yksi nykykulttuurin vahvimista jänneväleistä: identiteettimme liittyy olennaisesti siihen, kuinka meidät nähdään ja kuinka itse katsomme. Silmän ja minän yhdistelmä on myös valtarakenne. Katsojalla on valtaa; se miten katsomme ja se miten meitä katsotaan tuottaa tietynlaisen identiteetin..."

(Kontturi 2013).

Kautta aikain ihmisen ulkonäkö on kertonut paljon henkilön sosiaalista statuksesta, jäljitellen kulloiselle ajalle ominaisia kauneusihanteita. Lisääntyneen yksilönvapauden ja yhteiskunnan kapitalisoitumisen myötä yksilön ulkonäköön on muodostunut myös voimakkaampi itseilmaisullinen aspekti. Omasta ulkomuodosta ollaan tietoisempia, muiden katseita ohjataan halutulla tavalla, niin tietoisella kuin tiedostamattomalla tasolla.

Itsensä määrittely ei rajoitu enää kasvokkain tapahtuvaan sosiaaliseen kanssakäymiseen. Nykyajalle on yhä ominaisempaa kommunikoida erilaisten virtuaalisten alustojen kautta. Emme enää määrittele päivän asua peilin, vaan selfien kautta.

Visuaalisilla alustoilla kuten Instagramissa käyttäjät tulevat hyvin tietoisiksi siitä, kuinka muut suhtautuvat lisättyyn tykkäysten määrään ja kommenttien kautta.

"Tietysti on syytä olla huolissaan, jos ihmisen koko itsetunto on sidoksissa siihen, kuinka monta tykkäystä selfiet netissä saavat. Identiteettiä ei voi ripustaa yhteen asiaan, oli se sitten työ tai parisuhde"

(Siltamäki 2017).

Lisätyt kuvat kuratoidaan tarkkaan. Mitä haluan näyttää itseltäni?

"Valvova katse katse ei siis varsinaisesti ole kamerassa vaan omassa tietoisuudessamme, ja kameran läsnäolo vaan hyödyntää "visuaalista yliminää", tietoisuutta näkyvyydestämme."

(Seppänen 2014, 20).

Julkaistaviin kuviin tuntuvat yleensä päätyvän henkilön elämän saavutukset, jännittävimmät ja mielenkiintoisimmat hetket. Kuvien kuratointi korostuu kuvattaessa itseä, kun kuvatessa kuviin päätyvät kasvojen parempi puoli ja vatsa siitä kulmasta missä näytän hoikalta. Kuvia muokataan, ihoa silotetaan, vartalon kokoa ja muotoa manipuloidaan. Yksilöt pyrkivät toistamaan mallien ja kuvankäsittelyn luomia kauneusihanteita sekä omaa henkilökohtaista ihanneminää. Vaikuttaa, että lopputuloksena on eräänlainen visuaalinen kokonaisuus, joka esittää henkilön ihanneminää; sitä kuinka henkilö haluaa muiden näkevän itsensä.

3. TEOSSESIMERKIT

Tässä kappaleessa käyn läpi kehollisuuden kuvaamista valokuvataiteessa sekä nykytaiteessa käyttäen teosesimerkkeinä töitä, jotka olen kokenut opinnäytetyöni kannalta inspiroivina tai samaistuttavina joko visuaalisella tai käsitteellisellä tasolla.

3.1 Kehollisuus valokuvataiteessa

Ollessani 16-vuotias jouduin onnettomuuden seurauksena polvileikkaukseen. Kuukaudeksi kävelykyvyn vienyt leikkaus oli itselleni pysäyttävä kokemus. Vuosia myöhemmin näin Valokuvataiteen museolla Marta Zkierskan sarjan Post. (kuva 1.) Zkierska kuvasi teossarjassaan auto-onnettomuudessa kokeemaansa traumaa. Sarja nosti mieleeni nuorena kokemani fyysisen kivun ja nuoren ihmisen ensimmäisen konkreettisen havainnon omasta kuolevaisuudesta. Kehoni ei tulisikaan aina toimimaan. Teossarja oli hyvä kuvaus fyysisestä kivusta. Samastuin varsinkin kuvaan alastomasta henkilöstä, joka seisoivat kuvassa tuoleihin sotkeutuneena. Henkilön jatkeena olevat vieraat esineet näyttäytyivät minulle kuin ylimääräisinä kömpelöinä raajoina.

Kuvan keho muistutti omaa kokemustani kehosta, johon ei voinut luottaa. Kehosta, joka tuntuu vieraalta ja jonka äärirajat ovat hukassa. Kun mietin, miltä kuvan henkilöstä tuntuisi liikkua, assosioin kuvaan paljon kipua. Henkilön asento ja alaspäin suunnattu katse välittävät häpeää omasta olemuksesta, kivusta ja kykenemättömyyden tunteesta. Myös kuvan taustan valinta on mielestäni mielenkiintoinen. Kuvassa ei ole miljöötä vaan henkilö sijoittuu rajattomaan harmaaseen pintaan.

Toisena esimerkkinä aiheen ilmaisusta valokuvalla käytän Heli Rekulan teoksia ”Hyperventilation, 1993” ja ”Overflow, 2004”. (kuvat 2&3) Muistan tunteeni fyysistä ahdistusta kohdatessani ensiker-taa Rekulan omakuvia. Koin kuvien keskustelemaan suoralla ja kivuliaalla tavalla naiseuteen ja seksuaalisuuteen liitetystä häpeästä. Kuinka seksuaalisuus voi vääristyä velvoitteeksi; kuinka seksi näytetään usein heteroparin penetraationa, jonka kliimaksi on miehen orgasmi. Naisena olemiseen sisältyy yhtä aikaa vaatimus olla seksikäs, hävetä seksuaalisuuttaan sekä seksuaaliväkivallan uhka.

”mä haluan ettei mun tarviis esimerkiksi kokoajan olla näin saatanan pantavan näköinen”

*-elokuvasa ”Kaksi ruumista rannalla”
(Birn & Mauranen, Paavilainen 2019).*

Koen Rekulan ja Zkierskan teoksissa tietynlaista samankaltaisuutta niin visuaalisella, kuin sisällöllisellä tasolla. Töissä esiintyy yksi alaston henkilö, vaalea kuvapinta ja esine/aine. Vaalea kuvapinta etäännyttää kuvattavat miljööstä ja luo kuviin yhtä aikaa surrealistista ja vakavaa tunnelmaa. Alaston/paljas ihminen rinnastuu esineeseen/aineeseen, joka tuottaa kipua tai epämukavuutta. Töissä on ehkä eri lähtökohdista johtuvaa kehollista epämukavuutta, mutta koen niiden sisällön kuvaavan myös kokemusta kehollisesta dissosiaatiosta sekä itseinhosta.

Kolmas esimerkkini valokuvan puolelta on Iiu Susirajan teos Titanic, (2018). (kuva.4) Suurin osa Susirajan tunnetuimmista teoksista ovat kuvia tai videoita, jossa hän itse esiintyy erilaisten esineiden kanssa. Susiraja itse kertoo teosten ideoiden olevan lähtöisin esineistä ja pyrkivänsä kuvillaan saamaan ihmiset katsomaan.

kuva. 4 Susiraja, Titanic, (2018)

” Katso silmiin. Katso silmiä. Katso, katso.”

-Iiu Susiraja

(Pihlajanniemi 2014).

Osalle katsojista teokset näyttäytyvät huumorin kautta, mutta itselleni tämä tulkinta tuntuu vieraalta. Näen kuvissa paljon kipua liittyen niin vartalon kokoon kuin naiseuteen liittyviin ulkoisiin paineisiin. Osassa teoksista näyttäytyy myös fyysinen kipu tai vähintään jonkinlainen epämukavuus taiteilijan laittaessa pyykkipoikia kiinni käteensä, sitoessa ilmapallon nenäänsä tai lyödessään jalkojensa väliin sijoittamaansa kukkaa mattopiiskalla. Lopputuloksena syntyy kuvia, joissa Susiraja nauraa ilmeettömänä kauneusihanteiden sekä luomiemme roolien järjettömyydelle.

(Kivinen & Haapala. ym 2019.) Henkilökohtaisesti allekirjoitan teosten feministisen tulkinnan. Kuvat aukenevat itselleni eräänlaisina intuitiivisina performansseina kameralle.

Läpikäymäni teokset puhuvat kovaa kieltä vaatimuksesta ja häpeästä, joita liitetään naiseuteen. Yliseksualisoitu objektina koettu keho on aihe, jonka käsittely taiteessa on tarpeen; kuukautiset on kautta aikojen koettu likaisena ja häpeällisenä asiana, naisella ei saisi olla liikaa seksikumppaneita ja pitäisi ajella karvat myös muilta piilottamiltaan kehon osilta. Mieheyteen ja naiseuteen liittyvät vaatimukset seksuaalisuuden ja genitaalien muodon ja koon suhteen tuntuvat absurdeilta.

Olen kokenut kaikkien kolmen tekijän työt inspiroivina. Teosten fyysisyys välittyy suoralla ja kosketavalla tavalla. Teokset ovat toimineet itselleni esimerkkeinä siitä, miten fyysistä aihetta kuvalla tutkittaessa on kyettävä menemään kuvan vaatimalle tasolle, omaa epämukavuuttaan huomioimatta saadakseen kuvasta uskottavan. On kyettävä ottamaan kuvia, jotka eivät pyri imartelemaan tai miellyttämään ketään. Valokuvatessa toista henkilöä, toisen ollessa paljaana, korostuu valokuvan voima. On tärkeää tiedostaa kuvaajan ja kuvattavan välille tuleva valta-asetelma.

kuva 3.(vasen.)
Rekula, Overflow, (2004)

kuva 1. (keskellä.)
Zkigierska, sarjasta Post

kuva 2.(oikea.)
Rekula, Hyperventilation, (1993)

Subjektiiivisiä kokemuksiani kuvatessani koin, että oli tekemistäni edistävää siirtyä itseni kuvaamiseen. Työskennellessä yksin en kokenut käyttäneeni kuvattavaa tai määritelleeni ihmistä vain visuaaliseksi elementiksi kuvapinnalla. Yksin kuvattaessa on myös pienempi kynnys kokeilla uusia asioita. Sen sijaan kuvien konkreettinen toteuttaminen ja erilainen visuaalisten elementtien kokeilu vaikeutuu. Lisäksi koen toisinaan vieläkin haasteita objektiivisessa suhtautumisessa kuviin, joissa itse esiinnyin. Uskon myös omakuvien tekemisen voivan olla jopa haitallista henkilön psyykelle, mikäli ei ole sinut itsensä kanssa.

"...on helpompi alistaa ja jopa nöyryyttää itseään valokuvissa kuin tehdä sama jollekulle toiselle"

-liu Susiraja

(Kivinen & Haapala. ym 2019).

3.2 Kehollisuus nykytaiteessa

Tähän kappaleeseen olen valinnut muutaman tekijän nykytaiteen ja käsitetaiteen puolelta. Töitä, jotka ovat inspiroineet työni materiaalista puolta ja installoimista.

Näin vuonna 2016 HAM:iissa taiteilija Yaoi Kusaman "In Infinity"-näyttelyn. Koin teokset, joissa katsoja näki itsensä pelin kautta osana installaatiota kiehtovina. Teosten määrä ja koko toivat näyttelyyn tietynlaista uskottavuutta. Koin Kusaman välittävän visuaalisesti teoksissaan omaa uniikkia ja jopa pakonomaista tapaansa nähdä. Pilkuilla kaiken peittäminen ei jäänyt vaan yksittäisiin maalauksiin tai Kusaman itsensä peittämiseen, myös katsojat sulautuvat peilien kautta osaksi teoksia. Koin vaikuttavana Kusaman teosten määrän ja massiivisuuden. (kuva 6.) Näyttely herätti itsessäni inspiraatiota installaation suhteen; kuinka jotkut teokset tarvitsevat volyyymia toimiakseen.

"Oleellista Kusaman taiteessa tuntuu olevan toisto ja sitä kautta syntyvä rajattomuus. Kun kaiken peittää loputtomiin kuvioihin, oliot ja esineet menettävät ääriviivansa. Ne sulautuvat toisiinsa ja äärettömyyteen."

(Parkkinen 2016).

Tutkiessani visuaalisesti kehon ääriviivoja kiinnostuin ajatuksesta, jossa henkilön ääriviivat sulautuvat taustaan. Olen pitänyt mielenkiintoisena Kusaman omakuvia, joissa hän on peittänyt koko kuva-alan, itsensä mukaan lukien, pilkuilla. (kuva 5.) Teokset etääntyvät valokuvasta ja tuntuvat ennemminkin jonkinlaisilta taidegraafisilta maalauksilta. Kuvien todellisuudessa myös ihmisestä tulee pelkkää materiaalia, yksi visuaalinen muoto muiden joukossa. Kusaman töiden performatiivisuus yhdistettynä maaniseen työskentelytapaan on myös mielestäni kiinnostavaa. Koen työskentelytavan sekä maalausten ja veistosten massan tukevan pohdintaa kehollisuudesta. Löydän teoksista yhtä aikaa jotain todella haptista ja eksistenttialistista.

Toisena esimerkkinä käytän Daisy Collingen työtä "Burt". (kuva 7.) "Burt" on yksi Collingen tekemistä performatiivisista veistoksista. Nämä vaatemuotoilun ja kuvanveiston välimaastoon sijoitetut "liha-asut" tutkivat mielenkiintoisella tavalla niin kehollisuuden kokemusta kuin identiteettiä. Ne ovat mielestäni myös hyvä esimerkki siitä, miten kuvanveistossa pelkkä muoto ei määrittele teosta. Mikäli kyseiset työt olisivat materiaaaliltaan ja sävy maailmaltaan aggressiivisempia tai lihallisempia, voisivat ne tuntua jopa groteskeilta. Uskon että sävy maailman pitäminen pastellina helpottaa teosten esille tuomista sekä laajemman yleisön saavuttamista.

Koen teosten tutkivan oivaltavasti niin kehollisuuden kokemusta kuin identiteettiä. Vaikuttaa, että teokset materialisoivat kokemuksen omasta vartalosta todellista suurempana tai laajemmin kokemuksen siitä, kuinka vartalo ei tunnu vastaavan henkilön identiteettiä.

Kuinka ihminen voi esimerkiksi sairauden, vanhene-
misen tai ylipainon myötä kokea olevansa vangittuna vartalonsa. Teoksista mieleeni tulee lihallisuuden konkreettisuus. Kuinka kaikki kokemamme tapahtuu kehon läpi. Kehon, joka tulee joskus kuolemaan ja kuinka olemassa oloon sekä elämiseen sisältyy myös kuolevaisuuden tiedostaminen. Taiteilija itse suhtautuu teoksiinsa visuaalisuuden kautta ja määrittelee ne performatiiviseksi kuvanveistoksi, toivoen niiden tuovan katsojalle iloa. (Neoncart 2019.)

Törmäsin kolmantena esimerkkinäni käyttämäni Ron Muekin teokseen Shaved Head Tribute vieraillessani Prahassa 2019. (kuva 8.) Mueckin hyperrealistinen veistos oli pysäyttävä kokemus. Näytti siltä kuin joku olisi täyttänyt kuolleen ihmisen ja asettanut tämän vitriiniin. Teos herätti itsessäni pohdintaa siitä kuinka ihminen asettaa itsensä ja ruumiinsa muiden olentojen yläpuolelle.

"Jo 30 000 vuotta sitten sukupuuttoon kuolleen Neandertalin ihmisen voidaan arkeologian todistein päätellä tunteneen tullen, uhranneen ja haudanneen kuolleensa.."

(Pentikäinen 2003).

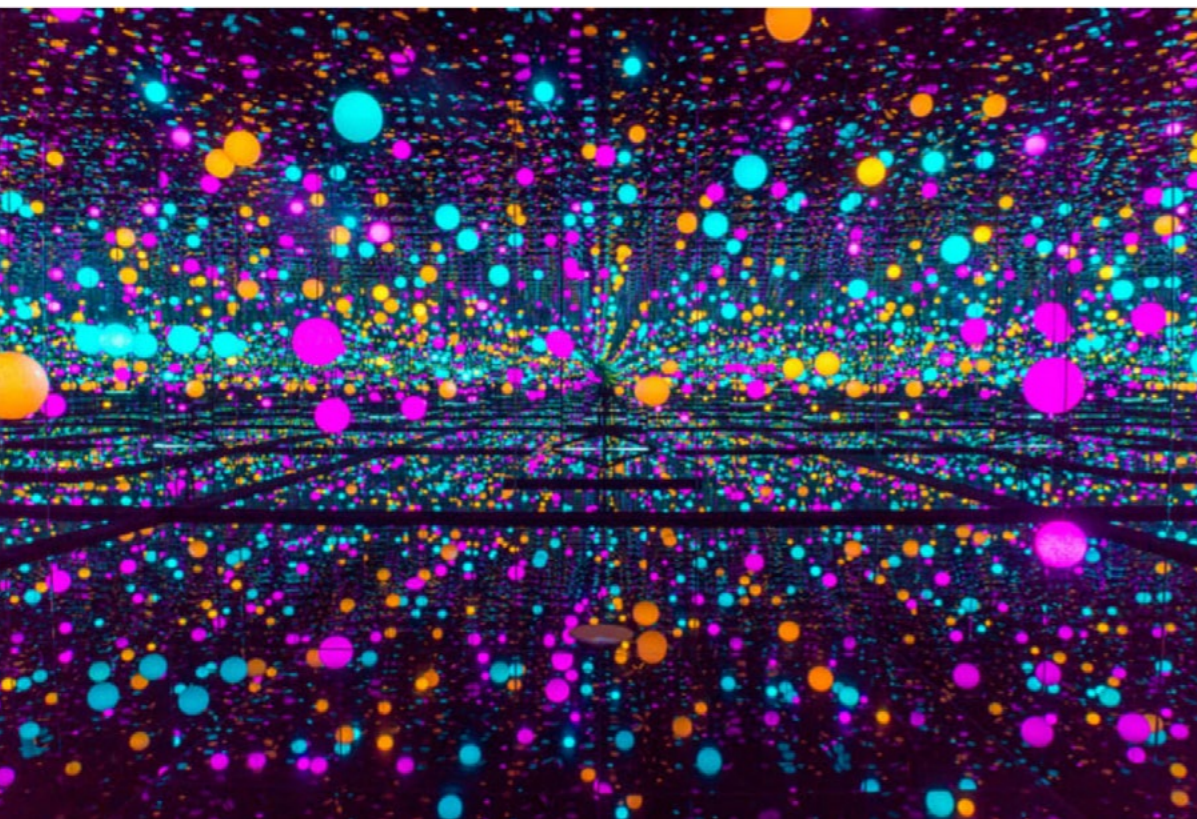
Ihmislajille on tyypillistä suhtautua kunnioittavasti kuolleeseen ruumiiseen. Kristillisissä hautajaisissa pappi sanoo "maasta olet tullut maaksi olet tuleva" ja määrittää meidät osaksi luontoa. Silti koemme usein eläinkunnan suhteessa itseemme alisteisessa asemassa. Teosta katsoessa havahduin pohtimaan, kuinka ajatus täytetystä ihmisestä tuntui vulgaarilta, mutta täytetty eläin on jotain mitä olen tottunut näkemään. Mueckin töiden hyperrealistinen tapa kuvantaa kolmiulotteisia hahmoja laittaa pohtimaan laajemmin ihmisyyttä; kuinka paljon enemmän olemmekaan kuin pelkkä visuaalisesti tosinnettavissa oleva kuoremme.

Näiden kolmen työn lisäksi olen kiinnostunut laajemmin installaativista, valokuvaa voimakkaammin tilaan tehdyistä teoksista. -Jos olen nähnyt kuvan teoksesta, olenko nähnyt kyseisen teoksen? Installaation paikkasidonaisuus ja performanssin hetkellisyys ovat jotain mitä ei voi kokea kuvan tai videon kautta. Teoksellisuus ja erilaiset esittämis-
tavat ovat alkaneet kiinnostaa minua valokuvassa. Huomaan nyt, että olen aiemmin installaation sijaan asettanut kuvat seinälle kuin lehdentaiton tavoin. Olin ajatellut kuvien välisiä suhdetta sekä kokonaisuuden sarjallisuutta mutten ottanut huomioon tilallisuutta.

Installatation, (varsinkin kolmiulotteisen) jäsentäminen on itselleni vielä uutta. Kuinka tuoda teos hetkeen ja tilaan luoden eri elementtien välille halua-
maansa jännitettä ja keskustelua, hyödyntäen myös tilallisuutta?

"Veistoksellisten elementtien installointi on kuin loisin tilaan moniulotteisen kerroksellisen maalauksen, paljastaen teoksen kohtaavalle elementtien välisen jännitteen."

- oma päiväkirja merkintä 2019

kuva 5. (yllä.vas.)
Kusama, Self-Obliteration
-Net Obsession Series, (1966)

kuva 8. (yllä.oik.)
Mueck, Shaved head (1998)

kuva 6. (alla.vas.)
Kusama, Infinity Mirrored Room
- Brilliance of the Souls (2014)

kuva 7. (alla.oik.)
Collingridge, Burt (2019)

4. PROSESSI

4.1 Minäkuva, valokuva

Olen aina kokenut kuvissa esiintymisen haastavana. En ole ollut tyytyväinen omaan ulkonäkööni ja olen kokenut itsestäni otetut valokuvat jopa ahdistavina. Minäkuvan häiriöstä kärsivälle henkilölle valokuvan kautta itsensä peilaaminen voi olla rankkaa. Muistan kun noin 12-vuotiaana aloitin selfieiden ottamisen perheemme pokkarilla. Samoja aikoja ryhdyin lataamaan ottamiani kuvia sosiaaliseen mediaan. Tuntui, että kuvia ottaessa yritin toisintaa median kauneusihanteita samalla verraten itseäni kavereideni itsestään laittamiin kuviin. Kuvat eivät esittäneet minua, ne olivat ennemminkin heijastus ympäristön paineista, siitä miltä koin minun kuuluvan näyttää. Sosiaalisesta mediasta muodostui paikka, jossa yritin todistella jollekin näkymättömälle voimalle olevani tarpeeksi. Toimintani toisti samaa kaavaa, koin peilistä katsoessani, siinä hetkessä, olevani jotain mitä haluaisin näyttää muille. Otin kuvan itsestäni, latsasin ja muutaman viikon sisällä huomasin häpeäväni kuvaa. Valokuvasta muodostui minulle peili, johon en halunnut katsoa.

Suhtautumiseni valokuvaan alkoi muuttumaan lukiossa, tarkemmin ottaen kuvaamataidon valokuvauskurssin aikana. Innostuin alkuun valosta, ja ajatus siitä kuinka kaikki värit ovat pinnan tapa heijastaa valoa, tuntui maagiselta. Erään kuvaustehtävän kautta päädyin kuvaamaan ystäviäni. Itseni tavoin, useampi heistä kamppaili huonon itsetunnon kanssa. Oli upeaa havaita, kuinka valokuvaamalla pystyin vaikuttamaan positiivisesti ystäväni tapaan nähdä itsensä. Empiirinen tutkimukseni valokuvan vaikutuksesta minäkuvaan oli alkanut.

Vuonna 2016 kuvasin dokumentaarista projektia lapsuuden ystävästäni, joka sairasti anoreksiaa. (kuva 9.) Hänen sairautensa oli edennyt hengenvaaralliselle tasolle ja hän oli sisäelimiään myöten alipainoinen.

En pystynyt katsomaan vierestä, kun itselleni rakas henkilö kuihtui pois. Halusin auttaa häntä ja konsultoiden hänen terapeuttiaan päätimme, että kuvaan häntä. Kokemus oli rankempi, kuin halusin silloin itselleni myöntää. Ystäväni keho oli täynnä arpia ja minun oli vaikeaa tunnistaa häntä lapsuudestani asti tuntekseni henkilöksi.

Myöhemmin näyttäessä kuvia ystävälleni oli lopputuloksella yllättävä, hän oli kykenevä näkemään kuvissa todellisen kokonsa. Tietenkään kuvat eivät itsekseen parantaneet vakavaa sairautta, mutta ajatus valokuvan kyvystä auttaa jäi mieleeni. Aloin pohtimaan, miten yleistä oli hävetä itsestään otettua kuvaa ja miten positiivinen yllätys on, kun ammattivalokuvaaja saa ikuistettua kuvan, jossa pidät ulkonäöstäsi. Ystäväni kuvaaminen sai minut myös pohtimaan valokuvalla olevaa valtaa sekä ammattiin tarvittavaa sensitiivisyyttä. Kuvaustilanne oli meille molemmille jännittävä ja takaraivossani oli koko ajan ajatus: ”entä jos teen jotain mikä pahentaa tilannetta, entä jos satutan häntä jotenkin?”. Kuvat olivat osa toisen asteen valokuvakouluni kouluprojektiani ja näytettyäni kuvia luokassa ymmärsin, että niiden julkaiseminen voisi olla ystävälleni vahingollista. Päädyin pitämään kuvat ”pöytälaatikossa”. Nykyään ystäväni voidessa paremmin on hän kiertänyt yläasteilla kertoen anoreksiasta ja käyttäen ottamiani kuvia luentomateriaalina.

kuva 9. Ystäväni (2016)

4.2 Valokuvaaja, taiteilija

Minulla on aina ollut luontainen tarve auttaa ja pyrkiä parantamaan asioita. Lukion jälkeen hakeutuessani jatko-opiskelemaan haaveilin yhtä aikaa taiteellisista sekä humanistisista aloista. Tein lukion lopulla lukiodiplomin valokuvaten. Diplomista ja kurssista saamani palaute oli hyvin kannustavaa. Aloin pohtia, voisinko luovia aloja opiskellessa päätyä tekemään jotain yhtä yleishyödyllistä, kuin esimerkiksi psykologina. Olin intohimoinen valokuvauksen sekä taiteen suhteen, mutta ajattelin etten ole tekijänä tarpeeksi lahjakas tai mielenkiintoinen, jotta minun olisi järkevää käyttää verovarjoja opintoihini luovalla alalla. En myöskään uskonut olevani koskaan tarpeeksi hyvä, että pääsisin kouluun tai saisin elantoni valokuvaamalla.

Myöhemmin itsetuntoni hieman noustua koin olevani tarpeeksi arvokas tavoitellakseni unelmiani. Päädyin opiskelemaan valokuvausta ensin toisen asteen oppilaitoksessa, ja sitten Muotoiluinstituutissa. Toisella asteella valokuvausta opiskellessani ammatillinen identiteettini alkoi rakentua. Ajatus siitä, että töistäni maksettiin ei tuntunut enää mitenkään kummalliselta. Aloin luottamaan itseeni valokuva-

jana ja huomasin haaveilevani tulevaisuudesta, jossa elätän itseni valokuvalla esimerkiksi kuvajournalistina. Hain Muotoiluinstituuttiin ajatukseni oppia lisää, kuinka tehdään eettistä ja visuaalista kuvaa. Nykyisen koulutuksen jälkeen olin ajatellut hakeutuvani sosiaali- ja terveystieteille pyrkien myöhemmin yhdistämään nämä alat tutkien valokuvan hoidollista aspektia. Ajattelin, että näin menetellessäni tulisin auttamaan ihmisiä ja tekemään jotain yleishyödyllistä.

Kysyttäessä mistä unelmoin, olen nyt vuosia vastannut: itseni elättämisestä valokuvalla. Sivulauseessa yleensä mainitsin myös omien projektien kanssa työskentelyn, valokuvataiteilijana toimimisen. Tekijyyteni ja itseluottamukseni vahvistuessa aloin ymmärtää miten kova palo minulla on toimia taiteilijana. Ei valokuvaajana tai valokuvataiteilijana vaan taiteilijana. Huomasin olevani huomattavasti kiinnostuneempi teosten sisällöstä itsessään kuin välineestä. Vuosia ulkopuolelta kuulemani ”ei taiteella/ei valokuvataiteella voi elättää itseään” alkoi menettää merkitystään. Kiinnostuin nyt prosessista, luomisesta sekä teoksellisuudesta.

Mennessäni vaihto-opiskelemaan Bratislavaan keväällä 2019 olin kiinnostunut ajatuksesta tuoda taiteelliseen tekemiseeni jotain valokuvaa fyysisempää. Päädyin työskentelemään useamman kuukauden ajan kuvanveiston parissa sekä kokeilemaan performanssia. Koin vapauttavana ajatuksen, etten voisi epäonnistua työskennellessäni tekniikalla, jota en osannut yhtä perusteellisesti kuin valokuvaa. Kuvanveistolla työskennellessäni kiinnostuin minusta teokseen siirtyvästä energiasta ja siitä kuinka ideani käsityöläisyyden kautta ottaa kolmiulotteisen muodon. Kuinka teoksen installoimalla voidaan kuvasarjan tavoin rakentaa tarinallinen teos, visuaalisemmin ja tilallisemmin. Huomatessani sisällöllisten ideoideni sekä visuaalisuuteni kantavan myös valokuvan ulkopuolella aloin haaveilemaan jatko-opintoihin hakeutumista valokuvauksen ulkopuolelle nykytaiteen pariin.

Nykyään koen eräänlaista kahtiajakoa miettiessäni ammatillista identiteettiäni; määrittelen itseni valokuvaajaksi ja taiteilijaksi. Valokuvaajana olen ammatillinen, joka kykenee työskentelemään ammattimaisesti studiossa tai sanomalehdessä ja toteuttamaan teknisesti korkealaatuisia kuvia. Taiteilijana olen nuori tekijä, joka haaveilee kansainvälisestä urasta, töidensä esille saamisesta ja mahdollisuudesta vaikuttaa. Koen että on tekemistäni eteenpäin vievää määritellä nämä tekijyyteni osat erillisenä, sekä pohdita niiden suhdetta toisiinsa.

4.3 Valokuvalla ääriäivojen tutkiminen

Ensimmäisenä vuonna opiskellessani Lahdessa halusin kuvittaa omaa kokemustani paniikkikohtauksesta. Tavoitteenani oli etäännyttää itselleni pelottavaa kokemusta kuvalla ja näin kyetä tutkimaan ilmiötä rationaalisemmin. Sarjaa työstäessäni sain vielä satunnaisesti kohtauksia. Pilkkooessani kohtauksen pelkoja ja kokemuksia osiin, kuvia varten, aloin ymmärtämään kohtausten rakennetta ja niihin liittyviä pelkojani. Yksi teema, mitä kuvilla tutkin oli ihmishahmon häivyttäminen kuva-alan ylivalottamalla

kuva. (kuva 10.) Minun oli alkuun vaikea sanallistaa mistä mielenkiinto ääriäivojen häivyttämiseen tuli, kunnes huomasin, että asia, jota syvimmillään pelkäsin, oli itseni menettäminen. Kohtausten aikana pelko liikkui hulluksi tulemisen ja kuolemisen välillä, mutta yhdistävä tekijä oli voimakas pelko siitä, että minuuteni häviäisi. Tiedostettuani tämän ryhdyin kohtausten tullessa ”juurruttamaan itseni” konkreettisiin asioihin ja opettelun olemaan tietoisempi vartalostani ja ympäristöstäni. -Vaikka pelko oli voimakas, jokin ajatuksessa alkoi myös kiehtomaan. En kyennyt konkretisoimaan mikä se jokin, jonka menettämistä pelkäsin, oli? Päästyäni yli pelostani ja tästä mielen terveydellisestä ongelmasta itsensä hävittäminen eksistentiaalisena ilmiönä jäi mietityttämään.

Syksyllä 2017 kävelin koirani kanssa sateessa ja puhuin silloisen kumppanini kanssa puhelimesta. Muistan kertoneeni hänelle, että olen löytänyt sen asian, jota haluan tutkia valokuvalla; sen oman intohimoprojektini. Olin aikaisemmin kertonut hänelle, miten itsensä menettämisen pelko ja ääriäivojen häivyttäminen olivat alkaneet kiehtoa minua tutkiesani paniikkikohtausta, mutta hänen oli ollut vaikea ymmärtää tätä. Tällöin sain määriteltyä pohtimani ilmiön psykologian dissosioinnin kautta sekä kertomalla hänelle seuraavaan vertaukseen: ”tiedätkö sen tunteen, kun katsot itseäsi peilin kautta silmiin ja mietit, minä elän tämän ruumiin sisällä, jossain näiden silmien takana tämän lihan sisällä asun minä?” Aloin kiinnostua tähän omakuvallisen työskentelyni siirtämistä johonkin absurdimpaan ja laajempaan.

Yritin kuvittaa ideaa studiokurssilla syksyllä 2017. (kuva 11.) Halusin tutkia kuvilla yksinkertaistettuna ajatusta siitä, kuinka pysyisimme itsenämme, vaikka esimerkiksi menettäisimme raajan. Yritin ottaa kuvia, joissa esittäisin ihmisvartalon mahdollisimman esinemäisenä ja persoonattomana. Rajasin kuvattavien päät pois ja yritin luoda maskeerauksen avulla illuusiota puuttuvista raajoista. Jälkikäteen yritin myös rinnastaa kuvia vartaloista kuviin esineistä. Prosessini oli kuitenkin liian alkuvaiheessa, että olisin pystynyt tuottamaan teosta, johon olisin ollut tyytyväinen.

kuva 10. En osannut enää itkeä/ Kuvia paniikkikohtauksesta (2017)

kuva 11. Studiokurssin kuvakokeiluja (2017-2018)

Palasin kuvakokeilun jälkeen pohtimaan identiteettiä subjektiivisen minäkuvan kautta. Ajattelin kuitenkin palaavani vielä joskus näiden teemojen äärelle.

Päädyin tekemään omakuva sarjaa nimeltä ”Strutsi”. Ajattelin projektissa avaavani katsojalle kehonkuvan vääristymästä kärsivän henkilön tapaa nähdä peilikuvansa, käyttäen esimerkkinä omaa kokemustani. Toivoin kykeneväni kuvilla näyttämään kuinka todellisia erilaisia kehon kokemisen häiriötä sairastavien henkilöiden kokemukset ovat. Esimerkiksi syömis-häiriöihin ja sukupuolen kokemukseen tunnutaan suhtautuvan yhteiskunnassa toisinaan vähättelevästi.

Pohdin paljon visuaalista lähestymistapaani, koska häpesin kehoani ja koin sen rumaksi. Tulisiko minun kuvata itseni jotenkin rumana ja kömpelönä? Jälkikäteen tarkastellessani tekemäni kuvat tuntuvat jotenkin ujoilta. Heikko itseluottamukseni ja yhä kokemani ahdistus kehoani kohtaan rajoittivat liikaa kuvaamista. En ollut kykenevä käyttämään omakuva kuvatyypin vaatimalla tavalla. Kuitenkin yksi kuvallinen kokeilu tässä sarjassa vei työskentelyäni eteenpäin. Esitin valokuvana Photoshopissa kuvan päälle piirtämäni tason (Photoshopissa kuvan käsittely tapahtuu eri ”tasoilla/layereilla”). (kuva 12.) Käsitellessäni kaupallisia kuvia olen aikaisemmin siistinyt ihmisen ihoa tekemällä harmaan tason ja piirtämällä epäpuhtauksien päälle. Kiinnostuin ajatuksesta, jossa nämä tasolle piirretyt epäpuhtauksia peittävät viivat olisivatkin itse kuva. Lopullinen teos oli eräänlainen itseinhon kautta piirretty vinksahantunut omakuva, joka sijoittunee jonnekin digitaalisen taiteen ja valokuvan välimaastoon.

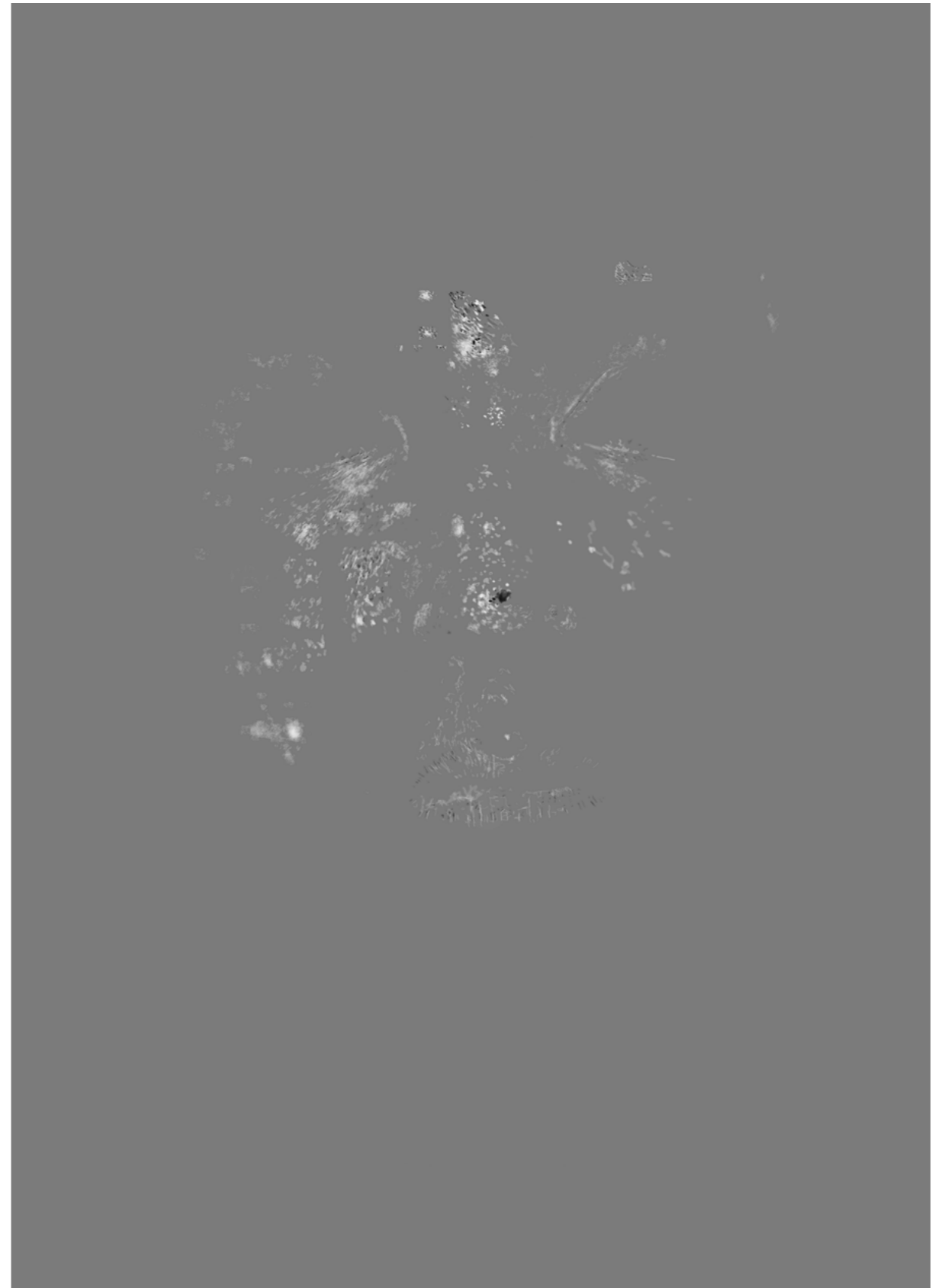
Tiedostaessani, että oma kokemukseni dissosiaatiota on hyvin subjektiivinen, aloin projektin edetessä kiinnostumaan laajemmin tähän epätodelliseen kehollisuuden kokemukseen liittyvästä eksistentiaalisesta kokemuksesta. Mielessäni tämä kokemus alkoi kietoutua minuuden kokemukseen ja kysymykseen tietoisuuden ääriäriivien olemassaolosta.

4.4 Muut tekniset kokeilut

Opiskelijavaihdossa Bratislavassa minulle tuli tutuksi käsite ”semester work” eli eri osastoilla oleva niin sanottu lukukauden tehtävä/teema, jonka ympärille opiskelijat rakensivat työnsä. Valokuvausosaston teemana kyseisenä lukukautena oli kartat. Innostuin ajatuksesta ryhtyä tutkimaan laajemmin Strutsi-sarjaan tekemäni omakuvan kaltaista digitaalista lähestymistapaa. Ryhdyin tekemään Photoshopissa visuaalista tutkimusta erilaisista tavoista mitata ja määrittää vartalon ääriäriivoja. Käytin aineistonani omakuviani, yrittäen muodostaa kuvankäsittelyllä karttoja ihoni mustelmista, luomista ja tatuoinneista. Kiinnostuin myös, miten kuva orgaanisesta vartalostani muuttui muovattaviksi pikseleiksi Photoshopissa.

Päädyin ottamaan näytönkaappausvideon siitä, kuinka muokkaan Photoshopissa valokuvaa, joka alkuun esittää vartaloani realistisesti ja ”vääristyy” videon edetessä. (kuva 13.) Alkuun pyrin muuttamaan vartalonmuotoa niin, että se vastaisi omaksumiani kaudenaiheita. Videon pidemmälle mentäessä vartalo alkaa ottaa kuvassa luonnottoman näköistä muotoa, lopulta etäännyttäen esittämänsä asian vartalosta.

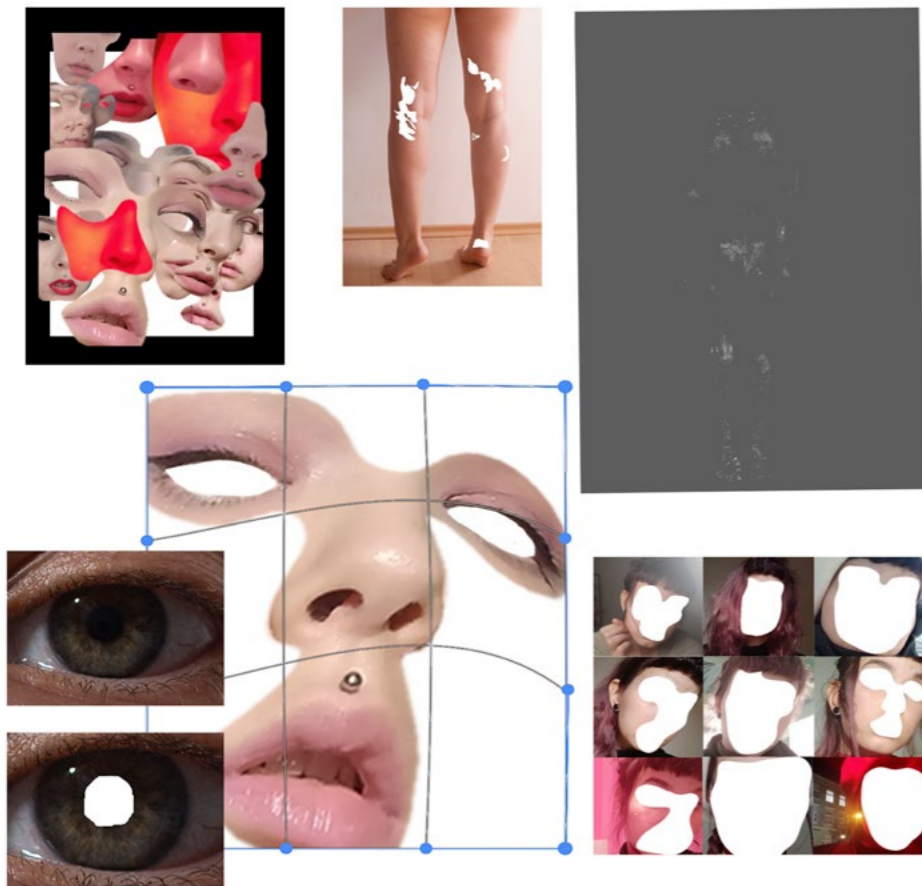
Lisäksi tein aikaisemmin kasvoistani tekemäni ”virheiden kartta” (kuva 12.) -kokeilun myös koko vartalostani. Halusin alleviivata omassa ulkonäössäni asioita, jotka tuntuivat muottiin sopimattomalta osoittaen näin rakenteellisten muottien järjettömyyden. Jälkikäteen mietittynä työskentelyni alkoi myös vapautua sen suhteen, että kykenin viimein tuomaan työskentelyssä ensisijalle kuvan ja olemaan piittämättä olenko alasti ja miltä näytän. Ihmisen fyysisiä ääriäriivoja määriteltäessä iholle tulee hyvin olennainen rooli. Aloitin erilaisten kokeilujen tekemisen ihon tekstuurin rikkomisesta Photoshopilla; missä vaiheessa kuva ei esittänyt enää ihmisen ihoa vaan pikseleitä?

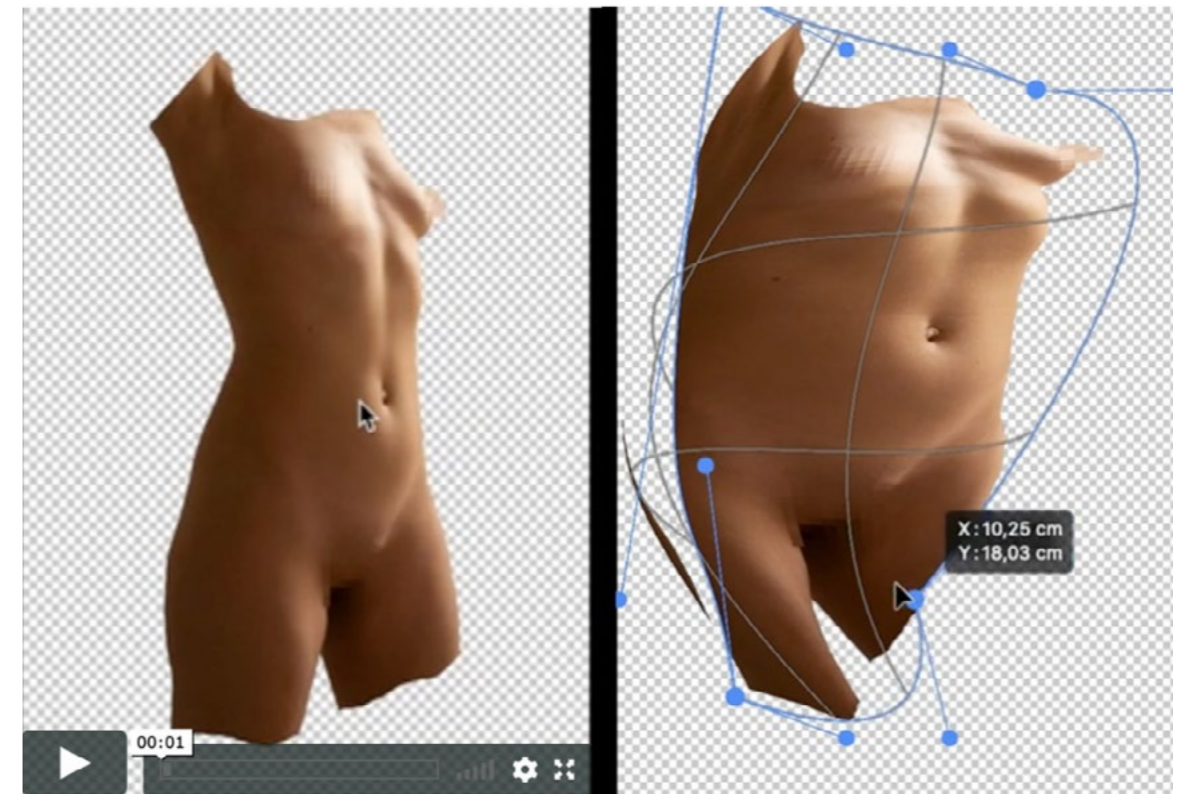
kuva 12. sarjasta Strutsi (2018)

Ääri viivojen lisäksi pohdin myös läsnäoloa. Koin, että kehon ääri viivoja tutkivien kuvien pitäisi olla neutraaleja, halusin pyrkiä eroon omakuvallisuudesta; halusin ottaa kuvia itsestäni sitomatta lopullista teoksen identifioitumista itseäni. Olin jo aikaisemmissa omakuvissani pyrkinyt välttämään kasvojen ottamista kuvaan. Aloin tutkia, voiko osan kasvoista kuvata sisällyttämättä kuvaan läsnäoloa, jotta välttäisin kuvan muuttumisen selkeäksi muotokuvaksi. (kuva 14.) Kasvokuviani Photoshopissa pyöriteltyäni tulin siihen lopputulokseen, että pelkän silmän pupillin poistaminen kuvasta aiheuttaa läsnäolon tunteen häviämisen ja kuva muuttuu kollaasinomaiseksi.

Bratislavassa tekemäni installaatioon päätyivät lopulta Photoshopissa ruudukoksi suurennetut kuvat ihostani ja kuvia itsestäni/kasvoistani, joista olin yrittänyt poistaa ihmisen läsnäolon muun muassa poistamalla kuvasta silmät. (kuva 15.) Aloin kiinnostua kuvanveisto-opintojen innoittamana esittämään valokuvaa enemmän kuvanveiston raakamateriaalina, kuin itsenäisenä teoksena.

kuva 14. Tutkimusta kartoista ja läsnäolosta (2019)

kuva 13. Kuvankaappauksia video kokeilusta (2019)

kuva 15. Meat around me, installaatiokokeilu Bratislavassa (2019)

5. VEISTOKSEN JA VALOKUVAN SUHDE

Sisällöllisinä lähtökohtinani lopullisen teoksen rakentamiseen oli pohtia minuutta ja kehollisuuden kokemusta suhteessa yhteiskunnassa vallitsevaan rakenteelliseen ulkonäkökeskeisyyteen. Halusin käyttää valokuvaa kuvaamaan epätodellista tavoittamatonta ihanneminää ja käyttää kuvanveistoa kuvaamaan vartalon todellisia ääri rajoja.

5.1 Muodolla tutkiminen

Kehollisuuden kaltaisen fyysiseen maailmaan liittyvän ilmiön tutkiminen veistoksella tuntuu perustellulta. Taiteilijan ja käsityönä tehdyn esineen suhteessa toisiinsa on jotain mielenkiintoista. Kuinka teos muovautuu ideansa muotoon käsien kautta. Pohtiesani Bratislavassa vartalon ääri viivoja, aloin leikittelemään ajatuksella kuvan installoimisesta kolmiulotteisesti, sekä fyysistä muotoa välittävän elementin lisäämisestä installaatioon.

Tein vaihdossa ollessani myös ensimmäiset materiaalikokeilut kuvan ja veistoksen yhdistämisestä. Halusin tutkia kuvanveiston keinoin vartalon kuvantamista. (kuva 16.)

Eräänä iltana irrottaessani kasvonaamiota huomasin, että siihen oli jäänyt yksittäisten ihohuokosten muoto. Ryhdyin miettimään osana teostani ihoa, sen tekstuuria ja haptisuutta.

Myöskin ajatus vartalon muodon kopioimisesta, sekä esineestä, joka on konkreettisesti koskettanut vartaloani, alkoi kiinnostaa. Taiteilijaystäväni Hanna-Liisan Lavosen ehdottaessa vartaloani kipsiin mallintamisen testaamista epäröin ensin. En ymmärtänyt mikä kipsiesineen ja valokuvan välinen yhteys olisi, tai mikä lopullisen esineen kohtalo olisi, mutta kiinnostuin tutkimaan itse muodon ottamista eräänlaisena performanssina.

Pyysin kuvanveistoa opiskelevaa ystävääni Liubov Shestakovaa ja Hanna-Liisaa avukseni kokeiluuni. Halusin tehdä videon, jossa näkyisi kuinka Hanna-Liisa ja Liubov kopioivat selkäni muodon kipsisiteillä. Ideana oli videoida kuinka he ensin levittivät selkääni vaseliinin, sitten kipsisiteet ja esineen kuivuttua irrottaisivat sen. Minun tehtäväni oli pysyä liikkumatta. Sisällöllisesti videossa isoimmaksi elementiksi nousi koskettaminen. Oli hyvin mielenkiintoista kokea aikuisena tilanne, jossa joku muu kuin kumppani, perheenjäsen tai lääkäri koskettaa pidempää kuin yhden halauksen verran. Sisällöllisellä tasolla kiinnostuin myös siitä, kuinka perinteisesti naisen kehon ollaan ajateltu, jotenkin turmeltuneen/kuluneen seksuaalisen kosketuksen seurauksena.

Jälkikäteen tilanteesta keskustellessanne esille nousi myös teoksen materialisoitumisen hetki. Hanna-Liisa ja Lubo pohtivat, kuinka alkuun kokivat kosketaneensa minua, mutta jossain kohtaa ensimmäisen kipsi kerroksen peittäessä selkäni he eivät enää koskeneet minua vaan esinettä. Oli mielenkiintoista miettiä, missä vaiheessa iholle levitettävä sideharso muuttuu erilliseksi esineeksi. (kuva 17.)

Lopullista esinettä tehdessäni päädyin valamaan tekemämme muotin silikoniin. Tavoitteenani oli mahdollisimman lihallisen näköinen veistos. Installoin performanssista editoimani videon, sekä lopullisen esineen ottamieni kehon karttakuvien yhteyteen. (kuvat 18 & 15) Ajatus eri tekniikoiden yhdistämisestä valokuvaan kiinnosti, mutta en ollut vielä varma minkälaisen jännitteen halusin esineen ja kuvan välille. Lopullinen installaationi oli kuin eräänlainen seinälle ripustettu katalogi eri tekniikoilla tekemistäni kehollisuuden kuvantamisyhteyksistä.

Heti aloittaessani opinnäytetyöni minulle oli selkeää, että pyrkisin tekemään installaation, jossa yhdistäisin valokuvaan kuvanveistoa. Olin kiinnostunut venyttämään valokuvaa ja luomaan teoksen, joka menisi

kuva 16.

kuva 17.

käsitetaiteen puolelle. Tavoitteenani oli kokeilla työskentelemistä teos, eikä metodi edellä. Aloittaessani työn tiesin haluavani hyödyntää kipsillä vartalon muodon kopioimista. Olin ajatellut käyttää kuvaa paperimassan lailla ja valavani lopullisen esineen valokuvasta. Tehdessäni ensimmäisiä materiaalikoeluita kipsiin koulumme opettaja Matti Happonen ehdotti, että testaisin tekemäni muotin valamista kipsiin.

Valettua esineen kipsiin huomioni kiinnittyi heti muottia poistaessani esineeseen jääneen tekstuuriin tarkkuuteen; veistos sisälsi paikoittain jopa ihossani olevat arvet. (kuva 19.) Ajatus realistisessa koossa olevista realistisen muotoisista kopioista vartalostani tuntui yhtä aikaa oudolta ja kiehtovalta. Kokisinko ihmisen, joka on nähnyt veistokseni, nähneen minut alasti? Tulin siihen lopputulokseen, että tulisin tekemään lopulliset esineet kipsistä saadakseni aikaan mahdollisimman tarkan jäljennöksen. Jäin pohtimaan keinoja kiinnittää kuva esineen pintaan menettämättä tekstuuria. Pohdin esimerkiksi kuvan esineen pinnalle valottamiskokeilua, mutta mustavalko pimiötekniikalla työskenteleminen tuntui olevan ristiriidassa käyttämäni digitaalisesti manipuloidun valokuvan kanssa. Haluaisin kuitenkin vielä jatkossa tutkia erilaisia metodeja, saaden vielä joskus aikaiseksi valokuvalla päällystetyn, ihon tekstuuriin sisältävän realistisen muotin.

Työskentely kipsin kanssa oli työläämpää kuin oletin. Muottien aikana paikallaan pysyminen oli usein kivuliasta, joten olen tyytyväinen päätökseeni tehdä ne itsestäni. Myös metodin vaatima ulkopuolisen avun tarve oli olettamaani suurempi. Pystyin tekemään yksin kaksi muottia, loppuihin viiteen tarvitsin apua. Olen kiitollinen, että avustajien löytäminen oli helppoa ja muotin tekotilanteissa oli lämmin ja turvallinen ilmapiiri. Tuntui, että prosessi myös normalisoi itselleni alastomuutta. Itselleni oli myös mielenkiintoista huomata, kuinka koin valokuvat vartalostani paljastavammaksi kuin veistokset. Eli en kokenut realistisen muotoista kopiota vartalostani paljastavana, koska esineistä puuttui ihon tekstuuri.

Veistoksiin sisältyy vahvasti ajatus siitä, kuinka ne ovat syntyneet ihmisen käden kautta ja ovat näin olleen tulkintoja muodosta. Vaikka tiedostan kyseisten esineiden olevan realistisia muotteja, koen ne siltä veistoksina, enkä jäljennöksinä vartalostani.

5.2 Valokuvan materiaallinen udin

”Valokuvat eivät valehtele, mutta valehtelijat voivat valokuvata”

(Seppänen 2014, 15).

Näyttäessäni ensimmäisiä kuvaluonnoksiani muille huomasin suhtautuvani kuvaan henkilökohtaisemmin kuin veistokseen. Koin, että manipuloitu kuva alastomasta vartalostani näytti enemmän, kuin vartaloni realistisen muodon paljastava esine. Esimerkiksi kuva missä rintani näkyivät tuntui paljastavammalta/lihallisemmalta kuin fyysinen esine. Huomasin, kuinka kuvissa näkyvä iho teki kuvasta haptisemmän, kuin fyysinen muoto. Tämä tuntui kummalliselta, mutta uskon tämän perustuvan kokemukseen valokuvan totuudenmukaisuudesta. Uskomme kuvan olevan todiste jostain mitä on ollut, kun taas veistos voi hyvinkin olla tekijän mielikuvituksen tuotetta ja on muutenkin käsityönä syntyneenä esineenä epätarkempi kuin koneen toisinnus valosta.

Installaatiossani olevan valokuvan halusin olevan kuvankäsittelyllä manipuloitua kuvaa vartalostani. Ajatukseni oli mallintaa vartaloni todelliset ääri- viivat kipsiin ja päällystää nämä fyysisiä, ”todellisia” ääri- viivoja edustavat esineet kuvilla. Halusin tekemieni kuvien olevan irrallaan valokuvan totuuden perinteestä; halusin tehdä kuvia, joista näkee niiden olevan epätosia. Tekemällä tarkoituksella epätodellisen näköisiä kuvia, joissa näytän työkalut, joille olen ne altistanut. Halusin ottaa kantaa piilotetun kuvankäsittelyn normalisoitumiseen, sekä kommentoida aikaisemmin mainitsemaani virtuaalisille alustoille luomaamme ihanneminää.

kuva 18. Kuvakaappaus performansista

kuva 19. kipsin työstämisen eri kokeiluja ja vaiheita

Työskennellessäni avasin vartalostani ottamani valokuvan Photoshopissa. Halusin tutkia, kuinka eri työkalut vaikuttivat kuvan todellisuuteen. Välillä tuntui, että pelkkä vartalon irrottaminen taustasta ilman muodon manipulointia riitti kuvan todellisuuden tunteen viemiseen. (kuva 20.) Ollessani visuaaliseen muotoon tyytyväinen, otin ohjelmasta kuvankaappauksen, josta tuli lopullinen teos. Ymmärsin työskenteleväni eräänlaisen metakuvan kanssa.

Kiinnostuin myös niin sanotun ”latentin” kuvan ajatuksesta. Seppänen kertoo kirjossaan Levoton valokuva latenttikuvan tarkoittavan filmille kuvatessa hetkeä, kun kuva on negatiivissa olevaa kemiallista muutosta, mutta sitä ei voi vielä nähdä silmällä. (Seppänen 2014.) Onko tapani työskennellä kuvankaappauksilla eräänlaista latentin kuvan paljastamista? Digiainakana pakkaamaton raaka kuva tallentuu sähkövarauksena kameran kennolle, tästä tietokoneelle jossa se muutetaan kuvanmuokkausohjelmassa lopulliseksi kuvaksi. Onko kuvanmuokkausohjelmassa avattu kuva latentti?

5.3 Installaatiodemoin rakentaminen

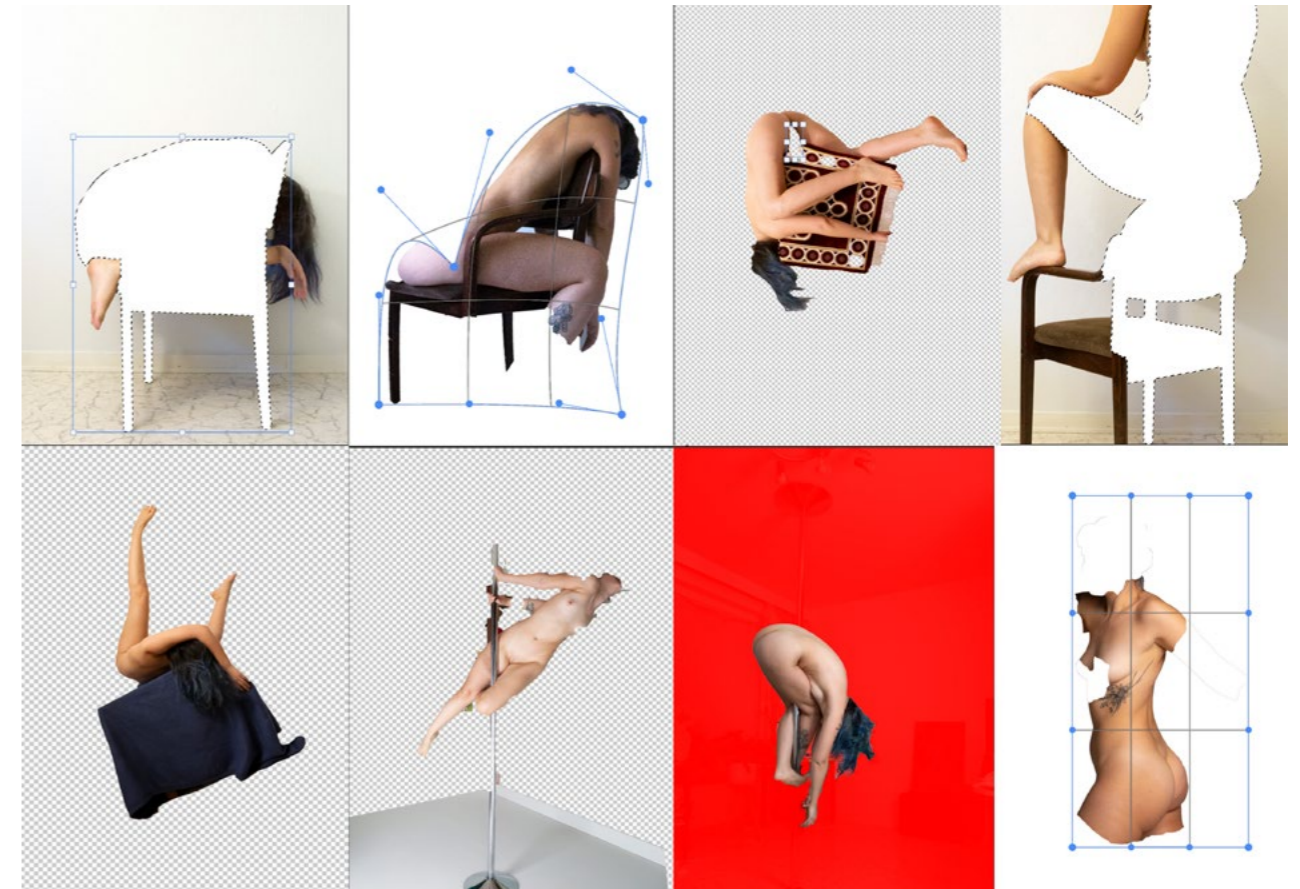
Lähtökohtanani lopullisen installaation rakentamiseen oli lähteä tutkimaan valokuvaa veistoksen rakennusmateriaalina. Halusin rikkoa kuvan esittämiseen liittyviä konventioita, joissa valokuva itsessään on teos. Alkuun ajattelin esittäväni kuvat tekemäni esineiden pinnalla tai jotenkin yhteydessä esineisiin. Kiinnostuessani esineiden tekstuurista hylkäsin kuitenkin ajatuksen koko esineen peittämisestä. Oli ongelmallista yrittää hahmottaa miltä kuvan ja esineen yhdistäminen näyttäisi vain idea tasolla, joten päätin alkaa työstämään teosta printtaamalla kuvat ja testaamalla, miten elementit sopisivat yhteen käytännössä.

Alkuun tutkin esineiden ja kuvien yhdistämistä suhteessa tilaan. Ajattelin tehdä tilaan useamman esineen/kuvan yhdistelmäelementin, jotka asetteli-

sin myös suhteessa toisiinsa. Kuitenkin testatessani miltä kuva näytti, esim. rypyttynä, aloin kiinnostua yhtenäisen muodon luomisesta ihoa esittäviä kuvia käyttäen.

Ajatukseni oli teipata kuvista seinään kollaasinomainen teos, joka muodoltaan näyttäisi sulavan tai virtaavan alaspäin. Kuvia seinään teippaamalla lopputulos jäi kuitenkin hieman askarrellun näköiseksi. Keskusteltuani muiden kanssa tästä kokeilusta alkoi elementtien suhde toisiinsa jäsentyä. Päätin yhdistää installaationi kolmiulotteiseen osioon ihokuvat ja veistokset sekä esittää loput valokuvista kaksiulotteisesti joko heijastettuina esineisiin tai printattuina seinään. Koska kuvat olivat näytönkaappauksia ja ns. metakuvia niiden heijastaminen printtaamisen sijaan tuntui perustellulta myös teoksen idean kannalta. Alustavasti ajattelen kiinnostavani kuvat seinään ”perinteisen valokuvan lailla” kolmiulotteisten elementtien vierelle, koska lopullisessa näyttelytilassa ei välttämättä ole tarpeeksi resursseja valaisemaan teosta. Mikäli käytössäni lopullisen teoksen rakentamisessa olisi useampi huone tutkisin tarkemmin mahdollisuutta esittää osa teoksesta projisoiden videotykyiltä. (kuvat 21 & 22)

Työskentelyn jatkuessa aloin kokeilla ihokuvien liisteröintiä seinään. Liisterin kanssa työskentely osoittautui teokseni kannalta hyvin ratkaisevaksi tekijäksi. Kun kuvia kasteli liisterillä, oli niitä helpompi muotoilla. Työskentelyssä hieman haastavaksi osoittautui paperin kestävyysopettelu ja kuinka pieneltä alalta seinässä kiinni oleva paperi pysyi paikallaan. Tuntui, että näin työskennellessä helppointa oli tulostaa mahdollisimman iso paletti erisävyisiä ihokuvia, piirtää luonnoksia haluamastaan muodosta ja ruveta rakentamaan teosta intuitiivisesti pala kerrallaan. Työskentelin yleensä useamman tunnin kerrallaan välillä pysähtyen katsomaan kokonaisuutta eri kulmista.

kuva 20. Osa tekemistäni kuvankaappauksista (2019)

Ensimmäisen liisteröidyn kokonaisuuden ollessa valmis kuvasin sen eri kulmista ja ryhdyin pohtimaan miten muotoa vielä voisi kehittää. Huomatessani kuinka moninaiseen muotoon liisteröityä paperia pystyi laittamaan, lisäsin teokseen lisää kolmiulotteisuutta sekä eräänlaisen ”lonkeroelementin”. (kuva 23.)

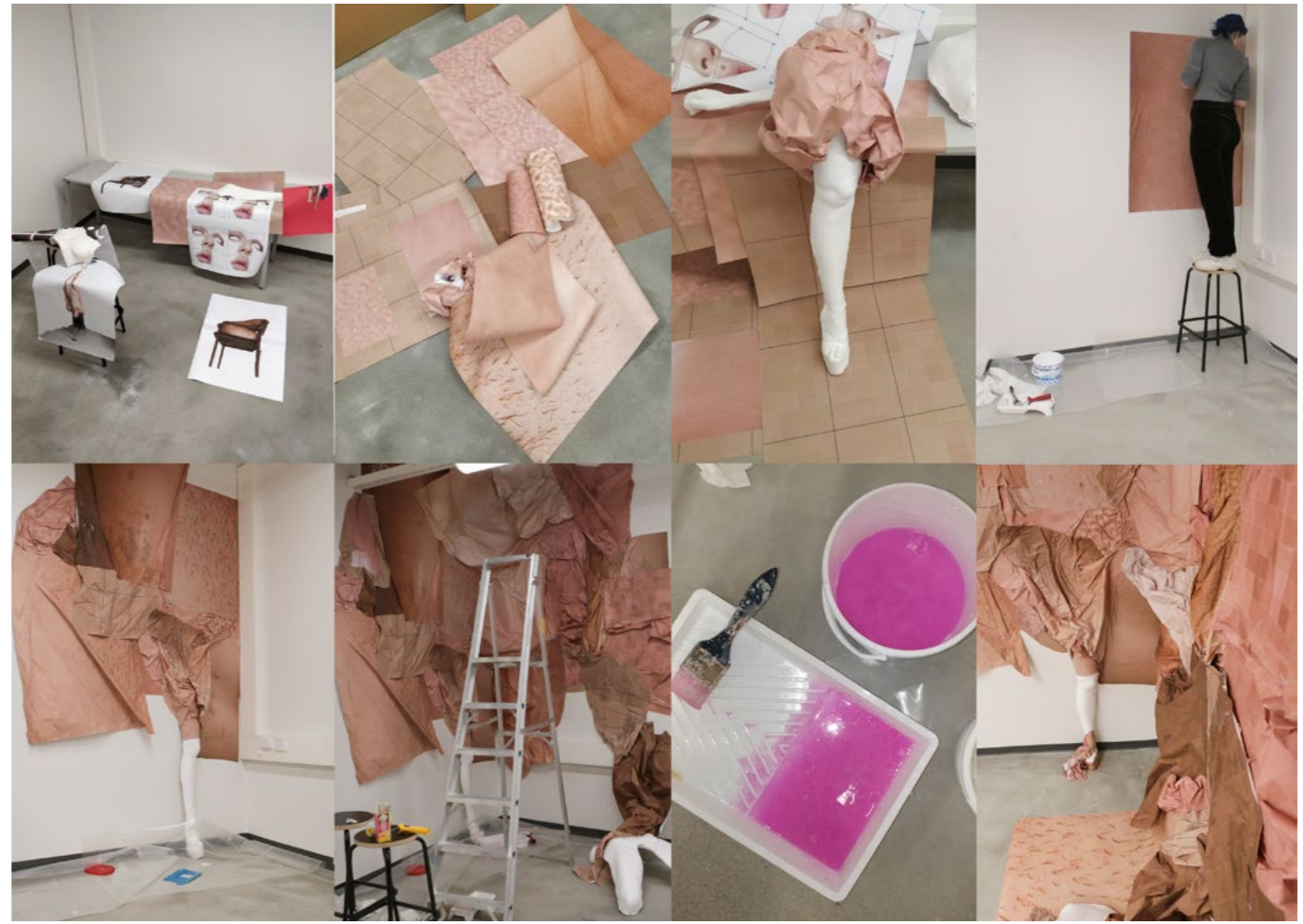
Demokokeilu näytti suuntaa miten näillä materiaaleilla työskentely käytännössä toimisi. Pystyin suunnittelemaan hieman teoksen yleismuotoa mutten kokonaisuutta, koska työ tapahtui materiaalien käytön opettelu edellä. Suunnitelmanani oli opetella installaation kokonaisuuden ja rakenteen suunnittelua suhteessa tilaan, lopullisessa teoksessa.

Olin kiinnostunut myös näkemään kuinka hyvin arvioimani aikataulutukset sekä muodon suunnittelu vastaisivat todellisuutta. Tässä COVID-19 tilanteessa, loppunäyttelymme peruuntuessa lopullisen teoksen muodon toteutuminen jää vain ajatus/luonnos tasolle.

Toivon joskus saavani tilaisuuden rakentaa lopullisen teoksen/variaatioita teoksesta. Pysin lopulliseen teokseen päästä kehittämään liisteröidyn valokuvan muotoa kolmiulotteisemmaksi, sekä tehdä kipsiesineet suhteessa installaation muotoon. Haluaisin päästä luomaan tilaan yhtenäisen, viimeistellyn visuaalisen kokonaisuuden.

kuva 23.(vasen.)

kuva 21.(oikea.)
Installaatio-demon rakennus vaiheita.

6. YHTIEN VETO

Demo-installaatiota rakentaessani huomasin, ettei tälle teokselle tule olemaan yksittäistä esittämistapaa vaan esittämismuoto on täysin suhteessa tilaan. Olen tyytyväinen visuaalisuuteni kehittymiseen prosessin edetessä. Varsinkin projektin alkuvaiheessa olin huolestunut työn toteuttamisesta materian tasolla, pelkäsin, että lopputulos näyttäisi amatöörimaiselta tai kotikutoiselta. On ollut myös kiinnostavaa havaita kuinka suhteeni minäkuvaan ja kehollisuuteen on prosessin edetessä muuttunut.

Tiedostan olevani työn ideologiaan liittyvässä filosofisessa tutkimuksessa hyvin alkuvaiheessa. Keskityn tässä vaiheessa työtä omien teosta inspiroivien kokemusteni analysointiin ja jatkan tästä ajatusmaailmani laajentamista syventyen tarkemmin eri filosofian teorioihin, jotka tutkivat näitä teemoja. Varsinkin ruumiinfenomenologia tuntuu käsittelevän laajasti minua kiinnostavasta näkökulmasta kehollisuutta.

Myös teoksen toistamiseen ja eri tilaan siirtämiseen liittyvä työmäärä tuntuu ongelmalliselta valitsemieni materiaalien puolesta. Haluaisin jatkossa teoksen osien olevan siirrettäviä niin että kokonaisuutena teos olisi myös ekologisempi. Aion ehdottomasti jatkaa eri materiaaleilla työskentelyn tutkimista, esimerkiksi ihokuvien printtaamista kankaaseen, sekä muottien tekemistä jostain kevyemmästä materiaalista. Haluaisin kyetä luomaan muotteja, jotka omaisivat ihon tekstuurin ja näyttäisivät myös valokuvan, esimerkiksi tekemällä muotin läpinäkyvästä materiaalista ja sijoittamalla pinnan alle valokuvia.

Minulla on vielä paljon kehitettävää taiteilijana. Uskon varsinkin kuvanveiston eri tekniikoiden ja materiaalien haltuunoton, sekä teoreettisen osaamisen syventämisen, olevan asioita, joihin tulen keskittymään työskentelyssäni. Kuitenkin tässä vaiheessa, valokuvauksen opinnäytetyönä työtäni tarkastellessa olen siihen tyytyväinen. Tietenkin olosuhteiden pakottama teoksen loppuun asti viemisen estyminen on kovin antiklimaksista, mutta koen että olen tehnyt voitavani. Tuntuu hyvältä huomata, kuinka luovan työskentelyni prosessit alkavat nyt, löytää muotoaan ja kuinka luottamus omaan tekijyyteeni on kasvanut. Tästä on hyvä jatkaa.

Kiitokset

Kaikille jotka auttoivat kipsin kanssa.

Luokkalaisille – on ollut ilo kasvaa teidän kanssa.

Isälle ja äidille, kiitos kun jaksatte kuunnella.

Ninnille- henkisestä tuesta.

Anulle.

Katille.

Kirjalliset lähteet:

Seppänen.2014.Levoton valokuva. Tampere: Vastapaino

Stren.1990.Maailma lapsen silmin. Juva: WSOY

Kivinen.K, Haapala.L & Korte.P.2019.Kuivakka ilo. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Parvs

Rautio&Saastomoinen.2006. Minuus ja identiteetti Tampere: Tampereen yliopistopaino Oy-Juvenes Print

Sähköiset lähteet:

Alanen& Aho. Rene Descartes. Filosofia.fi [Viitattu 15.3.2020]
Saatavissa: <https://filosofia.fi/node/7308>

Jäntti.2018. Miksi naisten karvoitus aiheuttaa jopa vihaa? Nuori nainen kasvatti kainalokarvat ja sai vastaansa someraivon. Yle Uutiset [viitattu 12.3.2020]
Saatavissa: <https://yle.fi/uutiset/3-10126296>

Kontturi, K-K.2013.Rintasyöpä, taide ja uusi ruumis: katseen teknologioista poseerauksen teknisyteen.Tahiti. 4/2013 [viitattu 10.12.2019]
Saatavissa <http://tahiti.fi/04-2013/dossier/rintasyopa-taide-ja-uusi-ruumis-katseen-teknologioista-poseerauksen-tekni-syyteen/>

Neje.2016.Hairy Armpits Is The Latest Women's Trend On Instagram. BoredPanda [viitattu 12.3.2020]
Saatavissa: https://www.boredpanda.com/women-arm-pit-hair-trend/?utm_source=google&utm_medium=organic&utm_campaign=organic

Neoncart.2019 [viitattu 20.3.2020]
Saatavissa: <https://www.theneoncart.com/blog/2019/1/17/squishys-interview>

Osei.2020. Billie Eilish Sheds Oversized Clothing to Protest Body-Shaming.Highsnobiety [viitattu 12.3.2020]
Saatavissa: <https://www.highsnobiety.com/p/billie-eilish-body-shaming-miami-concert/>

Parkkinen. 2016. Japanilainen pilkuttaa kuolemaansa asti – pakkomielteet ja hallusinaatiot tekivät Kusamasta mestarin. Yle uutiset [viitattu 15.2.2020]
Saatavissa <https://yle.fi/uutiset/3-9209379>

Pentikäinen. 2003. Kuoleman ja ruumiin käsittämisestä eri uskonnoissa. LÄÄKETIETEELLINEN AIKAKAUSKIRJA DUODECIM [Viitattu 10.3.2020]
Saatavissa: <https://www.duodecimlehti.fi/duo93665>

Pihlajanniemi. 2014. Taiteilija Iiu Susiraja: ”Olen paksu ja onnellinen”. Kodinkuvalehti [viitattu 18.3.2020]
Saatavissa:https://www.kodinkuvalehti.fi/artikkeli/lue/ihmiset/taiteilija_iiu_susiraja_olen_paksu_ja_onnellinen

Robinson. 2016. Dualism. Stanford Encyclopedia of Philosophy [viitattu 13.4.2020]
saatavissa: <https://plato.stanford.edu/entries/dualism/>

Siltanen.2017.Aikuiset, jättäkää selfie-teinit rauhaan – oman naaman kuvaaminen ei ole noloa. Yle uutiset [viitattu 8.1.2020]
Saatavissa: <https://yle.fi/uutiset/3-9902492>

Taipale.2010 . Husserl Edmund [viitattu 6.4.2020]
Saatavissa: <https://filosofia.fi/node/4936>

Åkman. 2019. Valtava osa suomalaisista kärsii ulkonäköpaineista. Kaikkein eniten paineet koskettavat nuoria. [Viitattu 18.2.2020]
Saatavissa: <https://www.is.fi/kotimaa/art-2000006238158.html>

Kubalähteet:

kuva 1.
Zkigierska. sarjasta Post [viitattu 15.11.2019]
Saatavissa: <http://www.martazgierska.com/index.php?/works/post/>

kuva 2.
Rekula. 1993. Hyperventilation [viitattu 2.12.2019]
Saatavissa: http://www.artnet.com/artists/heli-rekula/hyperventilation-Tu1AEhD7l3J8sLBAa7bC_w2

kuva 3.
Rekula. 2004. Overflow [viitattu. 15.2.2020]
Saatavissa: <https://www.kansallisgalleria.fi/fi/object/623634>

kuva 4.
Susiraja.2018. Titanic [viitattu 22.2.2020]
Saatavissa: <http://www.iiususiraja.com/photos/>

kuva.5
Kusama.1966. Self-Obliteration (Net Obsession Series) [viitattu:6.4.2020]
Saatavissa: <https://whitney.org/exhibitions/yayoikusama>

kuva 6.
Kusama. 2014. Infinity Mirrored Room - Brilliance of the Souls Saatavissa: <https://www.museummacan.org/collections/collection-1542610202> [viitattu 1.4.2020]

kuva 7.
Collingridge. 2019.Burt Saatavissa: <http://www.daisycollingridge.com/> [viitattu 12.1.2020]

kuva 8.
Mueck. 1998. Shaved head Saatavissa: <https://www.deviantart.com/mmodarres/art/Final-Ron-Mueck-Tribute-370021843> [viitattu 1.3.2020]

kuva 9.
Kirjoittajan oma teos. 2016.Ystäväni

kuva 10.
Kirjoittajan oma teos. 2017. En osannut enää itkeä/ kuvia panniikkikohtauksesta

kuva 11.
Kirjoittajan oma prosessikuva. 2018.”Studiokurssin kuvakokeluja aiheesta”

kuva 12.
Kirjoittajan oma teos. 2018.sarjasta Strutsi

kuva 13-23
Kirjoittajan omia prosessikuvia.

Muut lähteet :

Birn, Mauranen, Paavilainen.2019.Bufo Oy: Kaksi ruumista rannalla [viitattu 10.3.2020]
Saatavissa: <https://areena.yle.fi/1-4511943>

Outlines

- they keep defining me

Sonja Ooaskainen

Outlines

- they keep defining me

Sonja Ovaskainen

